

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **S.Z.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 17 stycznia 2025 r.,
wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego P.K.
od udziału w sprawie kasacyjnej o sygn. akt II KK 564/23,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego P.K. od udziału w
sprawie kasacyjnej II KK 564/23**

UZASADNIENIE

Obrońcy S.Z. złożyli pismem z 23 grudnia 2024 r. wniosek o wyłączenie SSN P.K. od orzekania w sprawie II KK 564/23. We wniosku jako podstawę wyłączenia wskazano istnienie uzasadnionej wątpliwości co do bezstronności sędziego w rozumieniu art. 41 § 1 k.p.k. ze względu na powołanie na stanowisko sędziego w Sądzie Najwyższym w procedurze nominacyjnej prowadzonej przed Krajową Radą Sądownictwa ukształtowaną na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, odwołując się przy tym do standardu bezstronności wskazanego w orzecznictwie ETPC (Reczkowicz p-ko Polsce, skarga nr 43447/19) oraz faktu uprzedniego powołania sędziego P.K. do Izby Dyscyplinarnej powiązanej administracyjnie z

Sądem Najwyższym, ale niebędącej sądem w rozumieniu konstytucyjnym. Zdaniem wnioskodawców orzekanie w niniejszej sprawie przez wskazanego sędziego prowadziłoby do wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny, a powody jego uwzględnienia w tej sprawie są oczywiste.

Należy wskazać, że uprzednio w tej sprawie doszło do wydania szeregu postanowień o wyłączeniu sędziego od orzekania w sprawie II KK 564/23, i tak: postanowieniem z 11 stycznia 2024 r. wyłączono R.W.; postanowieniem z dnia 21 lutego 2024 r. wyłączono M.B., postanowieniem z dnia 18 lipca 2024 r. został wyłączony M.M., postanowieniem z dnia 6 września 2024 r. wyłączono A.B., postanowieniem z dnia 23 października 2024 r. wyłączony został S.S., zaś postanowieniem z dnia 25 listopada 2024 r. wyłączono od orzekania w tej sprawie Z.K.

Złożony 23 grudnia 2024 r. wniosek o wyłączenie P.K. jest więc siódmym wnioskiem wniesionym przez stronę domagającą się zapewnienia jej gwarancji rozpoznania sprawy przez sąd bezstronny i niezawisły. Gwarancja ta zawarta jest w art. 45 ust. 1 Konstytucji i jak wynika ze wskazanych wyżej rozstrzygnięć jej zapewnienie zajmuje Sądowi Najwyższemu już ponad rok, a mimo to nadal nie ma pewności, że zostanie zrealizowana w sposób należyty. Okoliczność ta, wynikająca z faktu orzekania w Sądzie Najwyższym przez osoby, których udział w składzie orzekającym prowadzi do wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k., oraz z wadliwego w tej sytuacji działania systemu losowego przydziału spraw, w którym sędziowie ci nie są wyłączeni od tego przydziału, lecz kolejno są wyznaczani do sprawy, wskazuje na systemowy problem z zapewnieniem stronie prawa do bezstronności i niezależności przy rozpoznaniu jej sprawy w sądzie. Wyznaczanie w kolejnych losowaniach i zarządzeniach do rozpoznania tak samej kasacji, jak i kolejnych wniosków o wyłączenie sędziego

osób znajdujących się w takiej samej sytuacji jak ta opisana w istocie zarzutu kasacyjnego, powoduje nie tylko – niezależny od stron - stan przewlekłości w rozpoznaniu sprawy, ale nakazuje prowadzić w Sądzie Najwyższym wielokrotnie kolejne postępowania incydentalne – oparte na tych samych skutecznych już uprzednio zarzutach braku bezstronności. Skutkiem tego jest multiplikacja tych samych sekwencyjnie czynności procesowych, zbędne powielanie ocen tych samych stanów procesowych, które zostały uprzednio zdyskwalifikowane jako sprzeczne ze standardami rzetelnego procesu karnego, wydawanie takich samych orzeczeń (zob. postanowienie SN z 8 sierpnia 2023 r., III KK 22/33).

Konieczność wyłączenia od orzekania SSN P.K. w niniejszym postępowaniu nie ulega wątpliwości, a okoliczności na nią wskazujące były przedmiotem obszernej analizy w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I - 4110 - 1/20 (OSNKW 2020/2/7) oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22), a w zakresie statusu Krajowej Rady Sądownictwa także w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. Zachowują one swoją aktualność także na gruncie niniejszej sprawy. Ponadto, na co wskazywał już Sąd Najwyższy w wydanych w tej samej sprawie postanowieniach o wyłączeniu sędziego (por. postanowienie SN z dnia 25 listopada 2024 r.), przedmiotem rozpoznawanej w sprawie niniejszej kasacji są m.in. zarzuty wadliwości powołania sędziego z udziałem wadliwie ukształtowanej KRS, a więc w istocie zarzuty dotyczące w tym samym stopniu sędziego P.K., który orzekałby zatem we własnej sprawie wbrew regule bezstronności *nemo iudex in causa sua*.

W świetle powyższego nie zachodziły podstawy do dopuszczenia i przeprowadzenia dowodów wskazanych w pkt. II pisma obrońców „na okoliczność świadomości ww. co do istnienia wątpliwości” co do bezstronności i niezawisłości sędziego. Bezzasadne były za to zawarte we wniosku zarzuty związane z działalnością Izby Dyscyplinarnej, skoro P.K. nie był nigdy członkiem tego organu.

Istota złożonego wniosku nakazuje przypomnieć na koniec, że bezstronność jest fundamentem zaufania do sądów i sprawowanego przez nie wymiaru

sprawiedliwości. Składanie wniosków o wyłączenie sędziego w tej sprawie, pomimo ich liczby nie może być uznawane za środek do nadużywania uprawnień procesowych i przedłużania postępowania, lecz pozostaje jedynym realnym instrumentem pozwalającym stronie na weryfikację standardu bezstronności sędziego.

Z tych powodów postanowiono jak w sentencji.

[WB]

[a.ł.]